

 Камера на Архитектите в България

В броя

➤ **АРХ. АТАНАС ТОСЕВ, заместник-председател на КАБ:**

Все още не осъзнаваме, че имаме силата и възможността да излъчим единно послание

страница

2

➤ **АРХ. ГЕОРГИ САВОВ, председател на РК „Нова“:**

Една регионална колегия да не надхвърля 30 процента от общия брой на членовете на Камарата

страница

3

➤ **Последен прочит на документите за Общото събрание**

Управителният съвет на КАБ насрочи заседанието си за 15-ти април

На сайта на КАБ в „Горещи теми“ вече са публикувани предложенията за промени в двата най-важни документа за Камарата – Устава и Професионалния кодекс. За по-голяма яснота, проектодокументите са разделени на три текстови полета – сега съществуващите текстове, предложенията за промени и постъпилите нови предложения.

Огромната по обем подготвителна работа бе извършена от работната група по подготовка на проектодокументите с ръководител арх. Бойко Столинчев. Текстове бяха гледани подробно и задълбочено дискутирани на две последователни заседания на Управителния съвет на КАБ /през февруари и март/, а последният им прочит ще бъде на 15-ти април /четвъртък/.

Тогава членовете на Управителния съвет ще проведат последното си заседание преди Общото събрание на КАБ, което ще се проведе на 30 април и 1 май 2010 г.

➤ **Информационният бюлетин на КАБ е най-пряката връзка с всички колеги**

Информационният бюлетин на КАБ бе създаден от Комисията за медийна политика и връзки с обществеността на Камарата и излиза два пъти месечно – всеки първи и трети петък. Можете да го четете на нашия сайт в директорията „Версия за разпечатване“, както и да получавате броевете на електронната си поща. Ако искате да бъдете добавени към списъка на абонатите, моля да ни изпратите актуален e-mail адрес, на който ще Ви изпращаме всеки нов брой.

Нека превърнем Информационния бюлетин на КАБ в нашата професионална медия за получаване на повече информация, за обмяна на мнения и споделяне на позиция. Това можем да постигнем само с активното участие на всички. Връзката с нашата медия можете да осъществявате на адрес: kab_bulletin@abv.bg. Разчитаме на активно участие, за да направим Информационния бюлетин такъв, какъвто ще е най-полезен и необходим на всички.

➤ **Все още не осъзнаваме, че имаме силата и възможността да излъчим единно послание**

Задължителното членство в Камарата позволява архитектите да изразят волята си и да ползват правата си, казва заместник-председателят на КАБ арх. Атанас Тосев

- Арх. Тосев, какви са функциите на Комисията по регистъра?

- Комисията по регистъра разглежда документите и предлага на УС да взема решения за придобиване на съответната ограничена или пълна проектантска правоспособност. В това си качество тя отговаря за регистъра, промяната на проектантска правоспособност и всичко, което касае достъпа до професията.

- Вероятно има въпроси защо е задължително членството в Камарата?

- Камарата на архитектите е организация, на която държавата делегира права. Ние не сме организация с доброволно членство, затова законодателят предвижда архитектите с пълна проектантска правоспособност задължително да членуват в КАБ. С членството си те изразяват категорично волята за упражняване на нашата професия.

От няколко години вече говорим, че Законът за устройство на територията ще бъде изменен. Камарата на архитектите има и възможността, и капацитета да изработи този закон. Неползвайки тези си права, ние позволяваме на други хора да определят как ние да си упражняваме професията. Тъй като все пак сме сравнително млада организация, докато оправяме структурни и вътрешни проблеми, този въпрос остана малко встрани. За мен обаче това е една от най-важните функции на Камарата. Задължителното членство в КАБ позволява архитектите, които упражняват професията, да изразят волята си и да ползват правата си. Не само да се саморегулираме и да плащаме за това да се саморегулираме, но и да изразяваме волята си и да бъдем активен партньор на законодателната и на изпълнителната власт.

За всички институции това е основно задължение, което ние все още не можем да осъзнаем, че имаме силата и възможността да го правим – да излъчим единно послание. И това е причината много нормативни документи да не са ни по вкуса и по волята, но вината не е само в тези, които ни ги налагат, а и в нас. Сега Камарата има представителство в различни институции, но само това не е достатъчно. Фактът, че на архитекта по всички законови норми малко по малко му се отнема ролята на „първомайстор“ /какъвто е буквалният превод на думата/ говори, че ние явно изпускаме позиции, които не би трябвало да отстъпваме и това е наша обща вина – не само на Камарата, а и на всички архитекти, които активно се занимават с професията.

- Какви са другите функции на Комисията по регистъра?

- Комисията по регистъра има и едно друго качество. Тя е Експертна комисия към органа за признаване на професионална квалификация. Професионалната квалификация не е проектантска правоспособност, а е това да се установи дали архитектът, има необходимата професионална квалификация в рамките на академичната му подготовка, т.е. дипломата. Директива 36 от 2005 г. категорично определя какви са условията за достъп до професията архитект. В приложението на Директивата фигурират всички училища, които са акредитирани и ако не си завършил такова училище, не може да ти се признае професионална квалификация. Това се отнася за всички страни в Европейския съюз. В България има две училища, вписани в Директивата – това са Университетът по архитектура, строителство и геодезия в София и Свободният университет „Черноризец Храбър“ във Варна. Само техните дипломи дават възможност да признаем проектантска правоспособност.

Български граждани, които са завършили в чужбина, също подлежат на признаване на професио-

нална квалификация. Друг казус е за чуждестранните граждани. Те минават по тази процедура само при условие, че не са получили професионална квалификация от компетентния орган в държавата по произход. У нас съответно компетентният орган признава или не признава професионална квалификация /защото имаме и откази/ и едва след това архитектът кандидатства за проектантска правоспособност в България на основание ЗКАИИП, като трябва да има две години стаж в проектантско бюро на трудов договор или да има четири години на свободна практика. У нас достъпът до нашата професия е строго регламентиран.

- Как може да се получи повече информация за достъпа до професията в различните страни?

- Под мой контрол е инфомрационна система, която една година беше под наблюдение и вече влиза в сила. Чрез нея всеки гражданин на Европа може да зададе въпрос по проблем, който го интересува. Всяка държава има национален координатор в МОН, а всяка институция има точка за контакти. Тази информационна система е всеобхватна и при нас идват всички въпроси, които касаят нашата професия, като съответно ние също можем да задаваме въпроси към Европейската комисия.

➤ Една регионална колегия да не надхвърля 30 процента от общия брой на членовете на Камарата

Разговор с председателя на РК „Нова” арх. Георги Савов

- Арх. Савов, създаването на РК „Нова” предизвика противоречиви реакции.

- В КАБ има предпоставки за разцепление и „Нова” е нашата реакция в тази посока. Ясно е, но никой не го изрича, че условията за разцепление в Камарата са заложили като предпоставка още в Устава. Териториалният принцип на структуриране не е удачен, защото членовете на КАБ не са разпределени равномерно на територията на страната. Стана така, че в София се съсредоточиха над 50 сто от членската маса и парите, а за всички останали 27 структури

плюс централното ръководство останаха по-малко от половината. Какво друго би могло да е по-голяма предпоставка за разцепление? Нашето създаване всъщност е реакция срещу това разцепление.

- Каква е конкретната Ви позиция?

- На заседание на УС аз ясно заявих, че не може една институция като КАБ да се дели така. Ако Камарата е институция, тя трябва да е навсякъде. Един колега възрази, че „това са наши пари и не можем да ги делим с другите”. Как така? Когато плащаме членски внос в една обща организация, това вече не са наши и ваши пари! Ако някой разбира работата си в ръководството на която и да е регионална колегия като правене на бизнес, тя ще престане да функционира като институция и ще се превърне в търговско дружество за тези, които разполагат с парите. Краткосрочният интерес на група хора не трябва да залага на карта иначе абсолютните идеи на нашата организация.

Необходимо е навсякъде в страната, където има архитекти, да има и Камара. КАБ трябва да финансира по-слабите колегии за сметка на по-силните. Не са ни избрали, за да управляваме нечии пари на регионален принцип. За това си има инвестиционни дружества и банки. Не трябва да превръщаме КАБ в една от тях. Ние, практикуващите архитекти, имаме нужда да направим единна организация с ясни правила, за да посрещнем това, което се задава. Иначе то ще ни помете, защото никой няма да се съобразява с нашите вътрешни боричкания. Европейските стандарти ще дойдат тук, ще ни наложат нови правила, по които няма да сме подготвени да работим.

Продължава на стр. 4 ▶

- В кои направления ще насочите работата си?

- Работим по основните документи, по които упражняваме нашата професия. Законите не могат да се променят от отделна регионална колегия, макар тя да е по-голяма от останалите. Не може и от някоя по-малка, която има ентузиазъм за реформи. Ние по отделно сме никой, ако я няма институцията Камара на архитектите. В този смисъл първа наша задача са промените в Устава, гарантиращи съществуването на организацията. Нашето предложение е една регионална колегия да не надхвърля 30 процента от общия брой на членската маса на Камарата. Това изискване е продиктувано от самия Устав, според който всички промени в документите на КАБ се приемат с квалифицирано мнозинство. И ако в момента една колегия има това вето, тя може да направи каквото си поиска. Хората не трябва да се обединяват по принудата на формални критерии, какъвто е местоживеенето. Ние ще станем мнозинство с това, че колегите ще осъзнаят в рамките на една година как и в името на какво работим, и тогава заедно с колегите от страната ще бъдем квалифицирано мнозинство.

- Каква трябва да е философията на предстоящите промени?

- Ние сме членове на организация, основана през 1932 година. Тръгнала е доста по-организирано и по-простичко и по тази причина е работила успешно, обединявайки основните участници в проектирането – архитекти и инженери. И е била много силна. Сега всеки поотделно посреща всички проблеми. И вместо да погледнем към водещите практики, ние се опитваме с три мотора да мелим брашно. Получава се „разтроение на личността”, ама това не е състояние, това е диагноза. Как са могли онези хора преди толкова години, без да се правят на откриватели, да приложат една добра практика?

- Кои други текстове предлагате за промяна в Устава?

- Предложихме въвеждането на количествен критерий към нашите препоръчителни цени. Пълна илюзия е, че съществува дъмпинг в цените - просто архитектът, който иска половината цена, печели повече от другия, който иска пълната цена, но с пълните проекти. Многого на брий „малки” инвеститори си отидоха и вече идват малкото на брой, но „големи” инвеститори. Те са свикнали да получават пълна услуга, а не половинчати проекти и липсата на реална отговорност от проектанта за това, което прави след получаване на разрешение за строеж.

Не мога да разбера също защо регистрираме договорите си. В САЩ например архитектът плаща лиценз за договор – готов формуляр, подпечатан от Камарата. Този договор защитава и двете страни - инвеститорът ще даде парите, но срещу тях трябва да получи определен обем работа. По закон у нас проектантът е изваден от процеса на реализацията, а в Европа още с признаването на пълна проектантска правоспособност получават право и задължение да бъдат консултанти на инвеститора в процеса на реализацията. Ние, по силата на нашия закон, оставаме извън задължителното участие в инвестиционния процес. И докога ще допускаме при обществените поръчки критерият за извършване на проектантска и консултантска работа да бъде цена и срок? Това трябва да е условие, а не критерий...

- Къде в този процес е мястото на РК „Нова”?

- Ние, българските проектанти от всички специалности, сме толкова малко, а допуснахме регламент за работа, в който сблъсък на интереси измества значимите неща. Ако се замислим ще видим, че и интересите ни са общи, но те трябва да излезнат извън преките вътрешно структурни материални интереси. Трябва в Камарата да има единна политика как да се разпределят общите пари, а не да говорим за „нашите” и „вашите” пари. Иначе превръщаме Камарата в структура от „Регионални колегии” ООД. Точно това искаме да избегнем и аз виждам началото на промените във факта, че създадохме регионална колегия „Нова”.